

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-19-01/2013

P-13-101

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/101 - Wdrożenie i eksploatacja Systemu Dozoru Elektronicznego oraz realizacja zadań przez sądowych kuratorów zawodowych w procesie wykonywania kary pozbawienia wolności w tym systemie
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
<i>Kontroler</i>	Barbara Guga, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie nr 87957 z 18 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Sąd Rejonowy dla Krakowa - Podgórze, 31-547 Kraków, ul Przy Rondzie 7 (dalej Sąd lub SR)
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	SSO Tomasz Szymański, Prezes Sądu (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność sądowych kuratorów zawodowych Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w zakresie organizacji i kontrolowania wykonywania kary pozbawienia wolności odbywanej w Systemie Dozoru Elektronicznego, w latach 2010-2013 (do 30 września).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Kuratorzy prawidłowo realizowali zadania związane z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego (dalej SDE). Prowadzenie wszystkich objętych kontrolą spraw związanych z SDE powierzane było wyłącznie sądowym kuratorom zawodowym. Zgodnie z art. 56 ust. 3 ustawy o SDE², kuratorzy dokonywali kontroli wykonywania przez skazanych nałożonych na nich obowiązków i poleceń, przez co realizowali cel w postaci wychowawczego oddziaływania i zapobiegania powrotowi do przestępstwa skazanego. W przypadku braku realizacji obowiązków nałożonych wyrokiem Sądu penitencjarnego, kurator kontaktował się ze skazanym w celu wyjaśnienia przyczyn naruszenia, żądał usprawiedliwienia na piśmie do akt sprawy, informował sąd o powyższym (za pośrednictwem systemu EXIGO).

Ponadto zawodowi kuratorzy sądowi na bieżąco wywiązywali się z ustawowego obowiązku informowania skazanych odbywających karę w SDE o ich prawach i obowiązkach. Również na bieżąco wprowadzano do systemu komunikacyjno-monitorującego zmiany w harmonogramach odbywania kary przez skazanych oraz zezwolenia na czasowe oddalenie się poza miejsce odbywania kary.

Wyniki kontroli wykazały jedną nieprawidłowość polegającą na niewywiązaniu się kuratora z obowiązku złożenia do sądu penitencjarnego comiesięcznego zawiadomienia o zachowaniu skazanego, co było niezgodne z art. 74 ust. 1 ustawy o SDE, jednak nie miała ona wpływu na skuteczność podejmowanych działań i nie spowodowała obniżenia oceny ogólnej.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² ustawa z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz. U. z 2010 Nr 142 poz. 960 ze zm.) – zwana dalej ustawą o SDE.

NIK zwraca ponadto uwagę na stwierdzony w trakcie niniejszej kontroli fakt niezachowywania standardów obciążenia pracą, określonych w pkt. 1 załącznika do rozporządzenia MS w sprawie standardów obciążenia pracą kuratora zawodowego³.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja przez sądowych kuratorów zawodowych zadań związanych z organizowaniem wykonywania kary pozbawienia wolności w SDE

Opis stanu faktycznego

1.1. Czynności związane z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kary pozbawienia wolności w SDE wykonywane były przez II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. wykonania orzeczeń w sprawach karnych (dalej Zespół).

(dowód: akta kontroli str. 5)

Według stanu na 30 września 2013 r. w Zespole zatrudnionych było łącznie 14 kuratorów zawodowych, w tym dozory w SDE sprawowane były przez trzech kuratorów. W latach poprzednich, tj. 2010 - 2012 w Zespole zatrudnionych było w każdym roku 14 kuratorów, spośród których sprawowanie dozorów w systemie elektronicznym powierzono: w 2010 r. trzem kuratorom, w 2011 r. dwóm i w 2012 i 2013 r. trzem kuratorom. Wszyscy kuratorzy sprawujący dozory skazanych w SDE posiadali karty dostępu do systemu komunikacyjno-monitorującego i zatrudnieni byli w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ogółem, w latach 2010 – 2013 (do 30 września) dozorem elektronicznym objęto 110 skazanych, w tym: w 2010 r. – 5 (zakończono 5 dozorów), w 2011 r. – 17 (zakończono 11 dozorów), w 2012 r. – 46 (zakończono 33 dozory) i do 30 września 2013 r. – 42 (zakończono 42 dozory). W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą, na jednego kuratora w Zespole wykonującego dozory w SDE, przypadało od jednego do dziewięciu skazanych odbywających karę w tym systemie.

Kuratorzy pełniący aktualnie dozory w systemie SDE oświadczyli, że znane im są trzy przypadki powtórnego odbywania kary w SDE. Jedna z tych spraw była objęta badaniem w ramach niniejszej kontroli. Informację o tym, że skazany odbywał już karę w SDE, kurator uzyskał od skazanego oraz z postanowienia sądu. Sąd, jako jeden z argumentów za udzieleniem zgody na odbywanie kary poza zakładem karnym podał, że skazany odbywał już karę w SDE i dozór przebiegał prawidłowo.

Nie zachowywano standardów obciążenia pracą, określonych w pkt. 1 załącznika do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2003 r. w sprawie standardów obciążenia pracą kuratora zawodowego, gdyż na jednego kuratora w Zespole przypadało w badanym okresie średnio: w 2010 r. 170 spraw, w 2011 r. 180 spraw, w 2012 r. 182 sprawy, w 2013 r. (do 30 września) 201 spraw⁴, tj. odpowiednio o 50, 60, 62 i 81 więcej od dopuszczalnej liczby spraw określonej w rozporządzeniu.

Obciążenie pracą kuratorów wykonujących dozory w SDE wynosiło średnio: w 2010 r. 186 spraw, w 2011 r. 224 sprawy, w 2012 r. 209 spraw, w 2013 r. (do 30 września) 227 spraw, tj. odpowiednio o 66, 104, 89 i 107 więcej od dopuszczalnej liczby spraw określonej w powołanym wyżej rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 416-427, 492-496)

Według wyjaśnień Kierownika Zespołu nie zachowano standardów obciążenia pracą kuratorów zawodowych z uwagi na niewystarczającą liczbę etatów dla kuratorów w stosunku do ilości spraw w Zespole oraz zbyt małą liczbę przyznanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości kart uprawniających do prowadzenia SDE. W wyjaśnieniach Kierownik Zespołu podała, że jej starania u kierownictwa Sądu w sprawie przydzielenia dodatkowych etatów były bezskuteczne.

(dowód: akta kontroli str. 67-73, 408-415)

³ Dz. U. Nr 116, poz. 1100 – zwanego dalej rozporządzeniem MS w sprawie standardów obciążenia pracą kuratora zawodowego.

⁴ dozory własne, powierzone oraz inne sprawy, w tym kontrola okresu próby).

Czynności związane z obsługą SDE zostały powierzone trzem kuratorom, ponieważ - jak wyjaśniła Kierownik Zespołu – przyznane zostały tylko trzy karty dostępu do systemu. W kontrolowanym okresie Kierownik Zespołu podejmowała działania zmierzające do zwiększenia liczby kart uprawniających do prowadzenia SDE, w celu rozłożenia obciążenia na poszczególnych kuratorów. Wnioski o przydzielenie dodatkowych kart kierowane były do Ministerstwa Sprawiedliwości (zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem Prezesa Sądu i Kuratora Okręgowego).

(dowód: akta kontroli str. 20-35)

Pismem z 25 czerwca 2013 r.⁵, Departament Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości poinformował Prezesa Sądu Okręgowego w Krakowie (w odpowiedzi na pismo w sprawie wydania dodatkowych kart), że warunkiem przyznania dodatkowej karty dostępu jest obciążenie jednostkowe kuratora przekraczające liczbę 15 spraw.

(dowód: akta kontroli str. 358)

W latach 2010 – 2013 (do 30 września) Kierownik II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w SR dla Krakowa – Podgórze nie posiadał karty dostępu do systemu SDE.

(dowód: akta kontroli str. 6)

1.2. Poszczególne sprawy związane ze sprawowaniem czynności związanych z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kary w systemie SDE były powierzone kuratorom zarządzeniem Kierownika Zespołu, który wyjaśnił, że przy powierzaniu spraw kierował się aktualnym obciążeniem pracą kuratorów.

(dowód: akta kontroli str. 22-24, 60)

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków wykonywania czynności w ramach SDE przez kuratorów społecznych.

(dowód: akta kontroli str. 74-85)

1.3. Odnośnie do współpracy kuratorów pełniących dozory w SDE z podmiotami, o których mowa w art. 38 § 1 Kkw⁶, Kierownik Zespołu wyjaśniła, że kuratorzy współpracują z innymi podmiotami w zależności od potrzeb danej sprawy. Według treści wyjaśnień, kuratorzy współpracują z Policją, Urzędem Pracy, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz stowarzyszeniami i fundacjami świadczącymi pomoc w readaptacji skazanym.

(dowód: akta kontroli str. 20-24)

W wyniku analizy 23 spraw (wszystkich prowadzonych w dniu rozpoczęcia kontroli) ustalono, że wykonując czynności związane z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kary pozbawienia wolności w SDE, kuratorzy w 22 przypadkach nawiązali kontakt z właściwymi według miejsca zamieszkania skazanych komisariatami policji, poprzez wysłanie zawiadomienia o odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie SDE. W pismach tych informowano policję o nałożonych obowiązkach, czasie odbywania kary oraz podawano kontakt do kuratora sprawującego dozór. Na dzień przeprowadzania analizy spraw (tj. 20 września 2013 r.) kontaktu z policją nie nawiązano tylko w jednym przypadku – sprawa nr II Doz 417/13/P powierzona kuratorowi w dniu 3 września 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 86-202)

W odpowiedzi na pytanie dotyczące współpracy z innymi podmiotami o których mowa w art. 38 § 1 Kkw, kuratorzy pełniący dozory w SDE wyjaśnili m.in., że konieczność nawiązywania współpracy uwarunkowana jest sytuacją osobistą skazanego, a zwłaszcza nałożonymi na niego przez sąd penitencjarny obowiązkami w okresie odbywania kary. Kontakt taki w razie potrzeby jest nawiązywany, jednak z uwagi na bardzo duże obciążenie sprawami nie jest dokumentowany pisemnie. Np. w sprawie II Doz. 549/12 kurator nawiązał kontakt z pracownikiem socjalnym MOPS w sprawie pomocy finansowej dla skazanego i jego konkubiny. Czynność ta jednak nie została udokumentowana pisemnie. Kurator wykonująca dozór w tej sprawie wyjaśniła, że ma stały kontakt z Punktem Konsultacyjnym Małopolskiego Stowarzyszenia „Probacja”, gdzie skazani mogą otrzymać pomoc w zakresie poradnictwa prawnego, doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy, opieki psychologicznej i psychiatrycznej, terapii dla osób uzależnionych i sprawców przemocy, pomocy socjalnej w postaci odzieży i paczek żywnościowych. Osoby skazane potrzebujące

⁵ DIRS-VII-0420-1/13/103 (załączonym do wyjaśnień udzielonych przez Kuratora Okręgowego).

⁶ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 ze zm.) – zwana dalej Kkw.

pomocy są informowane o możliwościach uzyskania pomocy. Jednak te czynności nie są zwykle dokumentowane pisemnie. Nie są również wpisywane do systemu EXIGO w związku z tym, że system działa wolno, często są problemy z zamykaniem się notatek, system często „zawiesza się” po dokonaniu wpisu. Wpisanie nawet krótkiej notatki, a następnie jej wydrukowanie jest czasochłonne i uciążliwe. Wpisywane są więc tylko informacje najistotniejsze. Zdaniem kuratorów pełniących dozory w SDE, w przypadkach gdy skazani wykonywali pracę zarobkową, nie deklarowali problemów z funkcjonowaniem życiowym (wymagających szukania pomocy u stowarzyszeń, fundacji, czy innych instytucji), a także nie wymagali kontroli w zakresie wykonywania dodatkowych obowiązków nałożonych przez sąd poprzez kontakt z takimi instytucjami – nawiązanie współpracy z podmiotami określonymi w art. 38 §1 kkw było nieuzasadnione.

(dowód: akta kontroli str. 399-407)

Kurator zawodowy K.C. zwróciła uwagę na problem braku wiedzy funkcjonariuszy policji na temat uzasadnienia współpracy. O ile bowiem – wg treści wyjaśnień - kurator zawodowy nawiązuje współpracę z policją (zazwyczaj na początku okresu odbywania kary w SDE przez skazanego) – informując odpowiedni komisariat o fakcie udzielenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE w odniesieniu do konkretnego skazanego oraz prosząc ewentualnie o informację w razie podejmowanych w jego miejscu stałego pobytu interwencji – to odpowiedź policji sprowadza się do przekazania kuratorowi jedynie informacji na temat braku postępowań karnych prowadzonych wobec skazanego. W sprawach prowadzonych na przestrzeni ostatnich dwóch lat, miały miejsce przypadki, kiedy funkcjonariusze policji w trakcie kontaktu z kuratorem pytali o cel informowania przez kuratora zawodowego dany komisariat o odbywaniu przez skazanego kary pozbawienia wolności w SDE.

(dowód: akta kontroli str. 407)

1.4. W okresie objętym kontrolą Kurator Okręgowa nie dokonywała wizytacji Zespołu. Zgodnie z Planem Pracy Nadzorczej Kuratora Okręgowego wizytacja taka rozpoczęła się w dniu 7 października 2013 r. Poprzednia wizytacja odbyła się w 2009 r., tj. przed wprowadzeniem w Apelacji Krakowskiej Systemu Dozoru Elektronicznego.

(dowód: akta kontroli str. 19)

Kurator Okręgowa wyjaśniła, że sprawując nadzór nad zawodowymi kuratorami sądowymi, Kurator Okręgowa cyklicznie co 4 lata przeprowadza kompleksowe wizytacje ZKSS⁷ okręgu krakowskiego. Wizytacje i lustracje są przeprowadzane w oparciu o plan pracy nadzorczej zatwierdzany przez Kolegium Sądu Okręgowego w Krakowie. Kurator Okręgowa otrzymuje od Prezesa Sądu Okręgowego zalecane przez Ministerstwo Sprawiedliwości lub Sąd Apelacyjny kierunki nadzorcze, jakie winny być ujęte przy sporządzaniu planu pracy nadzorczej na każdy rok. W trakcie przeprowadzania tych wizytacji Kurator Okręgowa dokonuje również oceny wykonywania przez kuratorów zawodowych zadań związanych z prowadzonymi sprawami SDE. Ponadto Kurator Okręgowa i jego Zastępca przeprowadzając oceny pracy kuratorów zawodowych związane z wnioskiem o nadanie wyższego stopnia służbowego również dokonuje oceny spraw dotyczących dozoru elektronicznego. Kurator Okręgowa systematycznie zbiera informacje od Kierowników ZKSS dotyczące ilości spraw prowadzonych w SDE, celem wystąpienia do Ministerstwa Sprawiedliwości o przyznanie dodatkowych kart dostępu do systemu.

(dowód: akta kontroli str. 203-395)

1.5. Wszyscy Kuratorzy, którym powierzono czynności związane z SDE w kontrolowanym okresie zostali przeszkoleni w zakresie funkcjonowania SDE oraz obowiązków kuratorów w tym systemie:

- w 2010 r. trzy osoby uczestniczyły w szkoleniu organizowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości (użytkowanie SDE);
- w 2012 r. jedna osoba uczestniczyła w szkoleniu organizowanym przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury (dozór elektroniczny) oraz dwie osoby w szkoleniu organizowanym przez Studium Prawa Europejskiego (wdrażanie systemu dozoru elektronicznego w Polsce – zadania kuratorów sądowych);
- w latach 2010, 2011, 2012 w Sądzie Okręgowym w Krakowie odbywały się szkolenia prowadzone przez Przewodniczącego V Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego

⁷ Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej – zwany dalej ZKSS.

w Krakowie (praktyka wykonywania dozorów w systemie SDE), w których uczestniczyły trzy osoby z Zespołu, w tym jedna trzykrotnie i jedna dwukrotnie.

(dowód: akta kontroli str. 36)

Z treści wyjaśnień Kuratora Okręgowego oraz przedłożonej dokumentacji wynika, że systematycznie organizowała szkolenia dotyczące zmian w obowiązujących przepisach prawnych oraz opracowywała procedury w tym zakresie. Kurator Okręgowa wyjaśniła ponadto, że mając na względzie wprowadzenie dozoru elektronicznego w okręgu Sądu Okręgowego w Krakowie (od 1 czerwca 2010 r.), omówiła z Przewodniczącym V Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Krakowie zakres dokumentacji, jaka winna być sporządzana przez kuratorów w teczce dozoru elektronicznego oraz opracowała stosowne druki, formularze i wnioski.

(dowód: akta kontroli str. 203-395)

1.6. Wszystkie sprawozdania z działalności kuratorskiej służby sądowej (MS-S40) za lata 2010-2013 (pierwsze półroczne) przesłane zostały do Sądu Okręgowego w obowiązujących terminach⁸. Dane odzwierciedlone w sprawozdaniach były tożsame z danymi dostępnymi w systemie informatycznym.

(dowód: akta kontroli str. 5)

1.7. Kuratorzy zawodowi SR nie dysponowali listami (wykazami) skazanych spełniających warunki formalne do objęcia ich SDE. Kierownik Zespołu wyjaśniła, że zapewnienie dostępu do takich informacji nie miałyby wpływu na zwiększenie liczby korzystających z możliwości odbycia kary w tym systemie.

Kurator Okręgowa wyjaśniła, że kuratorzy zawodowi nie mają dostępu do wykazu skazanych w rejonie, którzy kwalifikują się do odbywania kary w systemie SDE, ponieważ kuratorzy jako organ wykonawczy wykonują orzeczenia Sądu w tym zakresie (art. 1, 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. o *kuratorach sądowych*). Niemniej kuratorzy zawodowi zgodnie z otrzymanymi zaleceniami informują zainteresowane strony i skazanych o możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE, nawet w sytuacji kiedy wnioskowali o zarządzanie kary pozbawienia wolności lub zamianę kary ograniczenia wolności na karę pozbawienia wolności, jeżeli przepisy ustawy o SDE na to zezwalają.

(dowód: akta kontroli str. 22-24, 203-207)

1.8. W okresie objętym kontrolą Kuratorzy SR złożyli dwa wnioski do Sądu Okręgowego o zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie SDE, z czego jeden został załatwiony pozytywnie. W drugiej sprawie, umorzenie postępowania było uzasadnione niespełnianiem przez skazanego warunków formalnych do odbycia kary w tym systemie. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu do postanowienia o umorzeniu postępowania podał, że z treści wyroku wynika, że kara została wymierzona skazanemu w warunkach art. 65 §1 Kk⁹, który stanowi, iż do skazanego stosuje się przepisy dotyczące wymiaru kary, środków karnych oraz środków związanych z poddaniem sprawcy próbie, przewidziane wobec sprawcy określonego w art. 64 par. 2 k.k. Przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o SDE stanowi, że na odbywanie kary w tym systemie nie może być udzielone zezwolenie osobie skazanej z art. 64 §2 k.k. Kurator nie skorzystał z możliwości złożenia zażalenia na odmawiające zezwolenia postanowienie sądu penitencjarnego.

(dowód: akta kontroli str. 44-55)

1.9. Akta spraw nie zawierały dokumentów pozwalających na określenie czy i w jaki sposób kurator informował osoby pełnoletnie, które będą mieszkać ze skazanym, o warunkach odbywania kary w SDE, konsekwencjach prawnych raz udzielonej zgody (o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o SDE) i braku możliwości jej cofnięcia (art. 11 ust. 2 ustawy o SDE). Zgoda taka jest konieczna do udzielenia przez Sąd penitencjarny zgody na wykonywanie kary w systemie SDE. Z treści wywiadu środowiskowego umieszczonego w aktach każdej sprawy (wykonywanego dla potrzeb Sądu penitencjarnego przed wydaniem postanowienia) wynika, że współmieszkańcy wyrazili zgodę na zainstalowanie urządzenia monitorującego. W badanych 23 sprawach nie wystąpiły przypadki cofnięcia zgody przez te osoby.

(dowód: akta kontroli str. 86-202)

⁸ Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet (...) - Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 676 ze zm.; Dz. U. z 2011 r. Nr 83, poz. 453 ze zm.; Dz. U. z 2012 r. poz. 446 ze zm.

⁹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.) – zwana dalej Kk.

1.10. Stosownie do art. 56 ust. 4 ustawy o SDE oraz §3 rozporządzenia w sprawie sposobu wykonywania kary w SDE¹⁰ Kuratorzy we wszystkich 23 badanych sprawach informowali skazanych o ich obowiązkach i uprawnieniach, a fakt dokonania tych czynności odnotowywali w systemie EXIGO oraz aktach sprawy (oświadczenia skazanych potwierdzające dokonanie tych czynności). Kuratorzy przekazali skazanym powyższe informacje do sześciu dni po powierzeniu Zespołowi przez Sąd penitencjarny sprawowania czynności związanych z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w SDE. Paragraf 3 ww. rozporządzenia stanowi, że sądowy kurator zawodowy, niezwłocznie po uruchomieniu środków technicznych niezbędnych do wykonywania kary pozbawienia wolności w SDE, przeprowadza ze skazanym rozmowę, w której zapoznaje go z prawami i obowiązkami. Kuratorzy zapoznawali skazanych z ich prawami i obowiązkami do 11 dni od daty rozpoczęcia odbywania kary. W trzech przypadkach informacje takie zostały udzielone skazanemu dopiero po upływie siedmiu, ośmiu i 11 dni. W żadnym przypadku, powodem późniejszego kontaktu ze skazanym nie była opieszałość kuratora:

- w sprawie II Doz. 405/13 odbywanie kary rozpoczęło się 2 sierpnia 2013 r. Akta do wykonania wpłynęły do zespołu 5 sierpnia. Kurator otrzymał akta 9 sierpnia 2013 r. i niezwłocznie (w tym samym dniu) wezwał skazanego i poinformował go o jego prawach i obowiązkach. Pierwszy dyżur kuratora, któremu zarządzeniem kierownika został przydzielony dozór, miał miejsce 9 sierpnia, tj. w dniu, w którym kurator podjął czynności;
- w sprawie II Doz. 234/13 odbywanie kary rozpoczęło się 2 maja 2013 r. Akta do wykonania wpłynęły do zespołu 6 maja. Kurator otrzymał akta 8 maja 2013 r., wezwał skazanego i poinformował go w dniu 10 maja 2013 r. o jego prawach i obowiązkach;
- w sprawie II Doz. 427/13 odbywanie kary rozpoczęło się 23 sierpnia 2013 r. Kurator otrzymał akta w tym samym dniu i po zalogowaniu się do systemu stwierdził brak dostępu do sprawy. Kurator podjął działania wyjaśniające, w wyniku których uzyskał informację, że skazany został omyłkowo umieszczony w systemie EXIGO Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia. Skazany został umieszczony w systemie obsługiwanym przez SR w dniu 3 września. Po uzyskaniu dostępu do danych skazanego, w dniu 3 września kurator nawiązał kontakt i w dniu 6 września osobiście zapoznał skazanego z jego prawami i obowiązkami.

Podobna sytuacja zaistniała w przypadku sprawy II Doz. 440/13/P. Odbywanie kary rozpoczęło się 2 września 2013 r. Kontakt ze skazanym kurator uzyskał po osobistych interwencjach w dniu 6 września (skazany umieszczony w systemie EXIGO Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia) i w tym samym dniu zapoznał skazanego z jego prawami i obowiązkami.

(dowód: akta kontroli str. 86-202, 396-398, 488-491)

1.11. W kontrolowanym okresie kuratorzy nie składali do sądu penitencjarnego wniosków dotyczących zakazu zbliżania się do określonej osoby lub powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach. W badanej próbie spraw, nie było skazanych z orzeczonymi zakazami zbliżania się do osób lub miejsc.

(dowód: akta kontroli str. 20-21, 86-202)

1.12. Informacje o możliwościach uzyskania zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE – wg treści wyjaśnień Kierownika Zespołu - kuratorzy przekazują w trakcie kontaktów osobistych ze skazanymi w ramach pełnionych czynności. Kuratorzy wspierają również skazanych poprzez wypełnianie stosownych wniosków oraz zbieraniu odpowiedniej dokumentacji.

(dowód: akta kontroli str. 20-21)

Informacje o możliwości stosowania SDE zamieszczone zostały na stronie internetowej <http://www.krakow.so.gov.pl/> Sądu Okręgowego w Krakowie, gdzie w odnośniku pn. „Dozór Elektroniczny” zamieszczono wzory: wniosku o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE, oświadczenie osoby zamieszkującej wspólnie z wnioskodawcą o wyrażeniu zgody na jego pozostawanie w tym miejscu w wyznaczonym

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 sierpnia 2010 r. w sprawie sposobu oraz szczegółowych warunków wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. (Dz. U. Nr 149, poz. 998 – zwane dalej rozporządzeniem w sprawie wykonywania kary w SDE.

przez Sąd czasie i na przeprowadzanie czynności kontrolnych przez upd¹¹ oraz pouczenie dotyczące wykonywania kary pozbawienia wolności w tym systemie.

Przy drzwiach wejściowych do pomieszczeń zajmowanych przez Zespół umieszczono informację (plakat) o możliwości odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego.

(dowód: akta kontroli str. 5, 56-59, 428)

1.13. W żadnym przypadku spośród skontrolowanych 23 spraw kuratorzy nie składali wniosków o objęcie skazanego SDE. W 18 przypadkach wnioski złożyli skazani lub obrońca skazanego a w 5 przypadkach skazany i dyrektor ZK¹². Kierownik Zespołu wyjaśniła, że kuratorzy informują skazanych o możliwości ubiegania się o odbywanie kary w tym trybie podczas kontaktów osobistych oraz wspierają skazanych poprzez pomoc w wypełnianiu stosownych wniosków i zbieraniu odpowiedniej dokumentacji.

(dowód: akta kontroli str. 86-202, 429)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W kontrolowanym okresie nie zachowywano standardów obciążenia pracą, określonych w pkt. 1 załącznika do rozporządzenia MS w sprawie standardów obciążenia pracą kuratora zawodowego.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji przez sądowych kuratorów zawodowych zadań związanych z organizowaniem wykonywania kary pozbawienia wolności w SDE. Zwraca przy tym jednocześnie uwagę na znaczne przekroczenie standardów obciążenia pracą kuratorów. Zdaniem NIK, ich niezachowywanie może w konsekwencji spowodować ograniczenie czasu przeznaczanego na każdą z prowadzonych spraw.

2. Sprawowanie przez sądowych kuratorów zawodowych kontroli wykonywania pozbawienia wolności w SDE

2.1. Procedury i wytyczne w zakresie sprawowania przez sądowych kuratorów zawodowych kontroli wykonywania pozbawienia wolności w SDE w okręgu Sądu Okręgowego w Krakowie były wypracowywane na bieżąco przez Kuratora Okręgowego we współpracy z Przewodniczącym V Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Krakowie (m.in. zakres dokumentacji, jaka winna być sporządzana przez kuratorów w teczce dozoru elektronicznego oraz opracowanie druków, formularzy i wniosków).

Kurator Okręgowy wyjaśniła, że systematycznie (średnio co 6 tygodni) organizuje narady Kierowników ZKSS okręgu krakowskiego, na których omawiane są bieżące problemy dotyczące kuratorskiej służby sądowej, w tym również w zakresie spraw dotyczących SDE.

(dowód: akta kontroli str. 203-395)

2.2. Ustawa o SDE nie precyzuje, w jaki sposób kuratorzy sądowi mają udzielać pomocy w readaptacji społecznej. Ustawowe wskazówki w tym zakresie zostały zawarte w art. 41 §1 Kkw, który stanowi, iż w celu ułatwienia społecznej readaptacji, a w szczególności przeciwdziałania powrotowi do przestępstwa, powinno udzielać się skazanym oraz ich rodzinom niezbędnej pomocy, zwłaszcza materialnej, medycznej, w znalezieniu pracy i zakwaterowaniu, a także porad prawnych. W §2 określono, że pomocy, o której mowa w §1, udzielają m.in. kuratorzy sądowi.

Zgodnie z art. 56 ust. 3 ustawy o SDE, kuratorzy dokonywali kontroli wykonywania przez skazanych nałożonych na nich obowiązków i poleceń, przez co realizowali cel w postaci wychowawczego oddziaływania i zapobiegania powrotowi do przestępstwa skazanego. W wyniku analizy akt 23 spraw oraz zapisów w systemie EXIGO ustalono, że kontrola wykonywania przez skazanego nałożonych na niego obowiązków odbywała się poprzez:

- wykorzystanie formy kontaktu ze skazanym w systemie komunikacyjno – monitorującym. Kurator dokonywał weryfikacji w trakcie dyżuru w Sądzie przestrzegania przez skazanego jego podstawowego obowiązku pozostawania w wyznaczonym miejscu

¹¹ Upoważniony podmiot dozoru – zwany dalej upd.

¹² W sentencji postanowień o wykonywaniu kary poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego widnieją zapisy, że wnioski złożyli „skazany i/ lub dyrektor Zakładu Karnego”.

w wyznaczonym czasie. W przypadku braku realizacji nałożonych przez sąd penitencjarny obowiązków przez skazanego – kurator kontaktował się ze skazanym w celu wyjaśnienia przyczyn naruszenia, żądał usprawiedliwienia na piśmie do akt sprawy, informował sędziego penitencjarnego o powyższym (za pośrednictwem systemu EXIGO);

- osobiste i telefoniczne rozmowy kuratora ze skazanym (udokumentowane notatkami do akt sprawy) – w formie pouczenia o obowiązkach, przypominania o nich, motywowania do ich przestrzegania, rozliczania z ich wykonywania (przedkładanie zaświadczeń, żądanie potwierdzeń wykonywania nałożonych obowiązków), rozmów na temat sytuacji życiowej skazanego, wskazywanie skazanemu możliwości np. poszukiwania pracy poprzez internet, prasę, pośrednictwo pracy, MOPS;
- sprawdzanie aktualnej karty karnej (KRS);
- zawiadomienie komisariatu policji (właściwego według miejsca odbywania kary) o odbywaniu przez skazanego kary w SDE;
- dokonywanie zmian harmonogramów odbywania kary;
- udzielanie zgody na oddalenie się z miejsca wykonywania kary m.in. w celu podjęcia pracy zarobkowej, poszukiwania pracy, opieki nad członkami rodziny, wizyt u lekarza.

We wszystkich badanych sprawach kuratorzy nawiązywali kontakty osobiste bądź telefoniczne ze skazanymi co najmniej raz w miesiącu. W 16 przypadkach kurator spotykał się ze skazanym co najmniej raz w miesiącu. W dwóch przypadkach:

- II Doz 635/12 osobistych kontaktów nie odnotowano w miesiącach styczeń, luty, maj, czerwiec, lipiec, sierpień 2013 r. Łącznie kurator nawiązał 14 kontaktów, w tym 11 telefonicznych (data rozpoczęcia odbywania kary 15.12.2012 r.). Poza obowiązkiem przebywania w miejscu stałego pobytu nie nałożono na skazanego dodatkowych obowiązków. Pomimo nie nałożenia na skazanego dodatkowych obowiązków kurator prowadzący dozór egzekwował od skazanego potwierdzenia wykonywania pracy (umowy o dzieło, umowy zlecenia w aktach sprawy). Kurator udzielił skazanemu pomocy w znalezieniu pracy oraz kontaktował się z jego pracodawcami w celu potwierdzenia wykonywania pracy.
- II Doz 144/13 osobistych kontaktów nie odnotowano w miesiącach styczeń, luty, maj, czerwiec, lipiec, sierpień 2013 r. Łącznie kurator nawiązał 18 kontaktów, w tym 15 telefonicznych (data rozpoczęcia odbywania kary 15.12.2012 r.). Dodatkowe obowiązki nałożone przez Sąd na skazanego: wykonywanie pracy zarobkowej oraz powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu. Kurator egzekwował od skazanego potwierdzenia wykonywania pracy zarobkowej (umowy i harmonogramy wykonywania pracy w aktach sprawy). Ponadto kurator nawiązał kontakt z pracodawcą skazanego oraz ojcem, w celu potwierdzenia, czy skazany wykonuje pracę zarobkową oraz czy powstrzymuje się od nadużywania alkoholu.

W czterech przypadkach brak było kontaktów osobistych w ciągu jednego lub dwóch miesięcy. W jednym przypadku (II Doz 260/13) osobistych kontaktów nie odnotowano w ciągu trzech miesięcy (osobiste kontakty ze skazanym w tych miesiącach miał kurator pełniący wobec niego inne dozory poza SDE - stosowne notatki w aktach sprawy).

(dowód: akta kontroli str. 86-202, 396-398)

Rozeznanie sytuacji mieszkalnej, materialnej, zdrowotnej i zawodowej skazanego było dokumentowane notatką do akt sprawy (podczas pierwszego kontaktu ze skazanym). Ponadto w aktach sprawy znajdowały się wywiady środowiskowe sporządzane na etapie rozstrzygnięcia przez Sąd penitencjarny udzielenia zgody na odbywanie kary w tym systemie.

(dowód: akta kontroli str. 86-202)

W 20 przypadkach (na badanych 23) kuratorzy nie odwiedzali skazanych w miejscu odbywania kary w SDE ograniczając kontakty do spotkań w siedzibie Zespołu lub rozmów telefonicznych. W trzech przypadkach kuratorzy przeprowadzili wywiad środowiskowy w miejscu odbywania kary (II Doz 8/13 trzykrotnie w związku z drugim dozorem, II Doz.144/13 jednokrotnie; II Doz.549/12 – trzykrotnie).

(dowód: akta kontroli str. 86-202, 396-398)

Odnosnie do nie odwiedzania skazanych w miejscu odbywania kary, Kierownik Zespołu wyjaśniła, że kurator zawodowy dokonuje kontroli ścisłego wykonywania przez skazanego nałożonych na niego obowiązków i poleceń (przez co realizuje cel w postaci

wychowawczego oddziaływania i zapobiegania powrotowi do przestępstwa skazanego). Kontrola wykonywania przez skazanego nałożonych na niego obowiązków odbywa się za pośrednictwem urzędnika monitorującego. Według treści wyjaśnień, kurator zawodowy realizując obowiązki nałożone na niego w ramach kontrolowania odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności w SDE, dokonuje przede wszystkim czynności, których realizacja nie wymaga wizyt w miejscu zamieszkania skazanego. Wizyty w miejscu zamieszkania nie są niezbędne do rzetelnego wykonywania obowiązków kuratora w SDE, których specyfika jest odmienna w odróżnieniu od „dozoru” w rozumieniu Kkw (czyli środka probacyjnego oddziaływania na skazanego). W SDE głównym obowiązkiem kuratora jest kontrolowanie podstawowego obowiązku skazanego w SDE, jakim jest pozostawanie przez skazanego w określonym przez sąd miejscu w wyznaczonym czasie, co odbywa się za pośrednictwem systemu EXIGO.

(dowód: akta kontroli str. 67-71)

2.3. W żadnej spośród skontrolowanych spraw kuratorzy nie składali wniosków do Sądu penitencjarnego o dodatkowe obowiązki określone w art. 72 Kk, lub zwalniające od wykonania tych obowiązków. Kontrola szczegółowa 23 spraw nie wykazała, by w tych sprawach wystąpiły okoliczności wskazujące na konieczność składania takich wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 86-202)

2.4. Na poddane kontroli 23 sprawy, w dziewięciu przypadkach kuratorzy dokonali zmian w harmonogramach odbywania kary w SDE. Wszystkie zmiany wprowadzone zostały na wniosek skazanych. Przyczynami dokonywania zmian harmonogramu było: podjęcie przez skazanego pracy zarobkowej, umożliwienie skazanemu poszukiwania pracy zarobkowej, zmiana czasu pracy skazanego, umożliwienie wykonywania praktyk religijnych. Wszystkie wydane decyzje o zmianach harmonogramów były uzasadnione, a treść uzasadnienia odzwierciedlona została w wydanych decyzjach o zmianie harmonogramu. Zgodnie z dyspozycją art. 10 ust. 3 ustawy o SDE, kopie wydanych decyzji kuratorzy przekazywali niezwłocznie do sądu penitencjarnego oraz na bieżąco wprowadzali zmiany do systemu.

Naruszenie ustalonych harmonogramów odbywania kary w SDE wystąpiło w 15 sprawach (łącznie 141 razy, w tym 48 naruszeń z winy skazanych, a pozostałe z powodu problemów technicznych). W skrajnych przypadkach odnotowano od jednego do 50 naruszeń harmonogramu przez skazanego. W sprawie II Doz 549/12/P, w której odnotowano 50 naruszeń harmonogramu, w 41 przypadkach naruszenia spowodowane były problemami technicznymi. W sprawie II Doz/134/13 w której odnotowano 29 naruszeń harmonogramu, w 27 przypadkach naruszenia spowodowane były również problemami technicznymi. We wszystkich przypadkach naruszenia harmonogramu, kuratorzy podejmowali działania interwencyjne w postaci rozmów wyjaśniających i dyscyplinujących ze skazanymi, zawiadamiali upd o problemach technicznych. W przypadkach naruszeń harmonogramu z winy skazanego kuratorzy zawiadamiali sędziego penitencjarnego.

Kierownicy ZKSS okręgu krakowskiego przekazali Kuratorowi Okręgowemu następujące informacje dotyczące niedogodności występujących w systemie EXIGO:

- kolejne strony systemu otwierają się bardzo wolno;
- system notorycznie zawiesza się, jest to widoczne zwłaszcza przy wprowadzeniu wyrażenia zgody na czasowe oddalenie się oraz zmian w harmonogramie. Po wprowadzeniu zgody system w zasadzie każdorazowo zawiesza się – wymaga ponownego otwarcia wraz z zalogowaniem się. W przypadku wprowadzenia kilku zmian należy każdorazowo zalogować się ponownie, co znacznie wydłuża czas pracy;
- po wprowadzeniu powiadomienia nie pojawia się informacja, iż notatkę wysłano poprawnie lub jeżeli się pojawi to nie da się jej zamknąć – konieczne jest kolejne zalogowanie;
- po przecięciu przez skazanego paska w systemie EXIGO pojawił się zapis upd informujący o końcu kary, czy też zakończonym okresie odbywania kary, co było określeniem mogącym wpłynąć na błędne obliczenie okresu odbywania kary przez skazanego, gdyż faktycznie koniec kary u skazanego przypadła na inny termin. Przecięcie paska zakończyło (przerwało) tylko odbywanie kary w systemie SDE;
- po otwarciu programu EXIGO na liście nazwisk dozorowanych, w ocenie kuratorów, powinny pojawiać się najpierw nazwiska osób oddanych ostatnio pod dozór, a nie nazwiska osób, które już dozór elektroniczny zakończyły;

– zbyt mała pojemność notatki sporządzanej dla sędziego.

Ponadto kuratorzy zasygnalizowali brak uprawnień dla szerszej grupy kuratorów zawodowych (brak kart), co w przypadku okresów urlopowych powoduje utrudnienia w dostępie do systemu.

(dowód: akta kontroli str. 86-207, 396-398)

Na skontrolowane 23 sprawy w pięciu przypadkach kuratorzy udzielali zezwolenia na oddalenie się skazanych poza miejsce odbywania kary w SDE, o którym mowa w art. 21 ustawy o SDE, w tym:

- Doz 324/13 - dwukrotnie w celu wykonywania pracy (5 i 6 dni);
- Doz 420/132 - dwukrotnie w celu zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz stawienia się na posiedzenie Sądu w innej sprawie (3 i 4 godz.);
- Doz 8/13 - pięciokrotnie w celu załatwiania formalności w związku z rekrutacją do Liceum Ogólnokształcącego oraz uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych (od 7 – do 12 godz.);
- Doz 144/13 - osiemnastokrotnie w celu m.in. udania się do przyszłego pracodawcy, wizyty u lekarza, dokonania zakupów odzieży roboczej, ustalenia z pracodawcą nowego grafiku pracy i odebranie go, wezwanie na komisję lekarską ds. orzekania o niepełnosprawności, wykonywania pracy zarobkowej, załatwiania formalności związanych ze staraniem się o rentę (od 2,5 – do 12 godz.);
- Doz 549/12 - osiemnastokrotnie w celu m.in. wizyty w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, wizyt w Urzędzie Pracy, odwiezienia ciężarnej konkubiny do szpitala, odwiedzin w szpitalu u konkubiny i córki, załatwienia spraw sprawy urzędowych związanych z urodzeniem dziecka (od 3 – do 8 godz.).

Informacje o udzielonych zezwoleniach na oddalenie się z miejsca odbywania kary były niezwłocznie wpisywane do systemu EXIGO.

We wszystkich przypadkach dokonywania zmian harmonogramu wykonywania kary lub zezwolenia na oddalenie się z miejsca jej odbywania, skazani przedkładali kuratorom stosowne potwierdzenia, zaświadczenia, wezwania itp., które kuratorzy gromadzili w aktach sprawy. Akta badanych spraw nie zawierają informacji o wyznaczaniu asysty i przekazywanych do Sądu penitencjarnego informacjach w tym zakresie. Jak wyjaśniła Kierownik Zespołu, w badanej próbie spraw nie zaszła taka potrzeba. W przypadku kilkudniowych oddaleń, kurator otrzymał wyczerpującą, rzetelną dokumentację potwierdzającą cel oddalenia, oraz zaświadczenia o wykorzystaniu czasu oddalenia, zgodnego z deklarowanym przez skazanego.

(dowód: akta kontroli str. 86-202, 396-398, 67-71)

2.6. W badanych sprawach nie stwierdzono przypadków wydawania skazanym zezwoleń na usunięcie urządzeń rejestrujących lub nadajników.

(dowód: akta kontroli str. 86-202)

2.7. Na skontrolowane 23 sprawy, stwierdzono jeden przypadek zwrócenia się kuratora o uchylenie zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w SDE. Wniosek był uzasadniony naruszeniem harmonogramu (sprawa nr II Doz 297/13). Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział V Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych postanowieniem z dnia 7 października 2013 r. (sygn. akt V.Kow.2306/13) uchylił skazanemu zezwolenie na odbycie kary poza zakładem karnym w SDE. Postanowienie nie jest prawomocne (obrońca skazanego złożył zażalenie). Przed wejściem w życie przepisów uprawniających kuratorów zawodowych do składania wniosków o cofnięcie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE (tj. przed 5 lipca 2012 r.), kuratorzy informowali Sąd Okręgowy o konieczności uchylania zezwolenia, w formie pisemnego zawiadomienia kierowanego do Sądu penitencjarnego. Informację o skierowaniu zawiadomienia, zamieszczali równocześnie w systemie EXIGO.

(dowód: akta kontroli str. (131-134, 487).

2.8. Stosownie do art. 74 ust. 1 ustawy o SDE kuratorzy składali comiesięczne informacje do Sądu penitencjarnego o zachowaniu skazanego. Na 23 zbadane sprawy w jednym przypadku stwierdzono nie złożenie sprawozdania za czerwiec 2013 r. (sprawa II Doz 260/13). W wyniku analizy 13 spraw, tj. 56% prowadzonych dozorów w SDE na dzień

20 września 2013 r. stwierdzono, że kuratorzy dokonywali ocen zgodnie z kryteriami określonymi w § 6 rozporządzenia w sprawie wykonywania kary w SDE.

(dowód: akta kontroli str. 86-202, 430-480)

2.9. W trybie art. 33a ust. 2 ustawy o SDE kurator w jednym przypadku zwrócił się do Sądu penitencjarnego o warunkowe przedterminowe zwolnienie skazanego. Wniosek o udzielenie warunkowego zwolnienia (sprawa: II DOZ 511/12/P) został złożony przez kuratora w dniu 31 stycznia 2013 r. W uzasadnieniu podano m.in., że postawa skazanego w czasie odbywania przez niego kary uzasadnia przekonanie, że będzie on w przyszłości przestrzegał porządku prawnego oraz że jego dalsza resocjalizacja może przebiegać w warunkach wolności kontrolowanej pod dozorem kuratora sądowego. W dniu 25 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział V Penitencjarny postanowił warunkowo zwolnić skazanego z odbycia reszty kary zasadniczej wyznaczając mu dwuletni okres próby oraz dozór kuratora.

(dowód: akta kontroli str. 61-66)

2.10. W badanej próbie spraw nie stwierdzono przypadku informowania sędziego penitencjarnego o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu upoważnionego podmiotu dozoru.

(dowód: akta kontroli str. 86-202, 396-398)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono jedną nieprawidłowość polegającą na niezłożeniu informacji do Sądu penitencjarnego o zachowaniu skazanego, za czerwiec 2013 r. w sprawie nr II Doz 260/13, co było naruszeniem art. 74 ust. 1 ustawy o SDE.

W odpowiedzi na pytanie dlaczego nie dopełniono obowiązku złożenia sprawozdania, kurator sprawująca dozór w ww. sprawie wyjaśniła, że było to wynikiem przeoczenia. Według treści wyjaśnień, kurator weryfikował w tym miesiącu zachowanie skazanego poprzez konsultacje z kuratorem pełniącym dozór nad skazanym w innych sprawach. Jednak z uwagi na natłok obowiązków szczególnie odczuwany w czerwcu, gdy wykonuje się szereg czynności w związku z zamknięciem półrocza, omyłkowo sprawozdanie nie zostało złożone. Informacja o zachowaniu skazanego w formie pisemnej z 19 czerwca 2013 r. znajduje się w aktach dozoru.

(dowód: akta kontroli str. 402-404, 481-496)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zdaniem NIK, dobrą praktyką w organizowaniu i kontrolowaniu kary pozbawienia wolności w SDE jest zawiadamianie komisariatów policji właściwych dla miejsca odbywania kary przez skazanego oraz uzyskiwanie informacji o skazanym w Krajowym Rejestrze Sądowym. Działania te dają możliwość weryfikacji przestrzegania porządku prawnego przez skazanego.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości sprawowanie przez sądowych kuratorów zawodowych kontroli wykonywania kary pozbawienia wolności w SDE.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, wnosi o poinformowanie Prezesa Sądu Okręgowego oraz Kuratora Okręgowego w Sądzie Okręgowym w Krakowie o ustaleniach, ocenach, uwagach oraz o nieprawidłowości dotyczącej niewywiązania się kuratora z obowiązku comiesięcznego przekazywania do sądu penitencjarnego zawiadomień o zachowaniu skazanych.

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia listopada 2013 r.

Kontroler
Barbara Guga
gf. specjalista k.p.